

RATOMIR BOZIC Protojerej-stavrofor

IZUZETNI DUHOVNIK I NARODNI UCITELJ

U osvitku 7. februara 2003. upokojio se u Gospodu protojerej-stavrofor Ratomir - Ratko Bozic, dugogodisnji paroh urosevacki. Prota Ratko rođen je 15. oktobra 1915. u Kosovskoj Mitrovici od oca Milana i majke Leposave.

Osnovnu skolu završio je u mestu rođenja, a bogosloviju u Prizrenu. Godine 1939. postavljen je za veroucitelja u Gnjilanu. Godine 1940. sklopio je brak sa Dragicom i te iste godine rukopoložen je u čin sveštenika i postavljen za paroha u Gnjilanu. Za vreme drugog svetskog rata osuđen od Siptara proveo je osam meseci u zatvoru. Po izdrzanoj kazni 1943. g. premesten je za paroha urosevackog gde ostaje do 1999. godine, kada je zajedno sa svojom pastvom proteran od Siptara, sto je izuzetno tesko podneo.

Od prote se na zaupokojenoj liturgiji koja je sluzena u bukovackoj crkvi Sv. Arhangela Gavrila u Arandjelovcu dirljivim recima oprostio prota Milenko Didic, a na opelu protojerej Zivojin Kojic paroh urosevacki. "Danas se oprastamo od prota Ratka, izuzetnog duhovnika, narodnog ucitelja koji je punih sezdeset i dve godine, bogoslužio i ucio svoj narod veri Hristovoj. Njegov

dom bese otvoren za sve, i nemoguće je nabrojati sve one koji osetise toplinu i ljubav naseg Prote i njegove porodice. Dolazili su parohijani da sa protom podele radost, da potraze savet, da saopste zalost. U protin dom dolazahu vladike, sveštenici, bogoslovi da telu nadju odmor, a od prote cuju mudre reci i pouke. Pamte ga po dobru narocito prizrenski bogoslovi, kojima je u ona teska vremena na putu za Prizren obezbedjivao prenociste i sve sto je potrebno za put. Prota je veliki graditelj tako da nema srpskog sela gde porusena crkva nije obnovljena ili nova sagradjena".

Za Njegove izuzetne zasluge na njivi Gospodnjoj odlikovan je protojerejskim cinom i napsnim krstom a za posebnu ljubav prema prizrenskoj bogosloviji, na predlog nastavnickog saveta ordenom Sv. Save prvog reda.

U ime njegove svetosti patrijarha srpskog gospodina Pavla koji zbog obaveza nije mogao da prisustvuje sahrani, kao i njegovog preosvestensva gospodina Artemija i rektora prizrenske bogoslovije oprostio se protojerej Trajan Kojic.

Protojerej Trajan Kojic

Na slici: protojerej-stavrofor Ratomir - Ratko Bozic

KAMENOVANJE SRPSKIH KUCA NAKON UKLANJANJA PUNKTA KFOR-a

Stanovnici srpkog povratnickog sela Bica, kod Kline, obavestili su danas Eparhiju rasko-prizrensku o najnovijem kamenovanju srpskih kuca koje se dogodilo sinoc (ponedeljak) uvece oko 22.20.

Pre cetiri dana pripadnici italijanskog KFOR-a, koji obezbedjuju ovo selo, povukli su kontrolni punkt koji je stitio deo sela koji je oko 1.5 kilometara udaljen od samog centra naselja. Od tada, tvrde seljani, sest udaljenih srpskih kuca izlozene su svakodnevnom napadima i provokacijama lokalnih Albanaca koji nocu prilaze srpskim kucama, bacaju kamenje i lome prozore i crep. Tek nakon sto su uz teske muke Bicani uspeli da obnove jedan deo svojih kuca, sada su prisiljeni da svakodnevno popravljaju nova ostecenja.

Nakon sinocnjeg napada svi stanovnici iz tog dela sela sabrali su se u jednu kucu gde su proveli noc pod zastitom italijanskih vojnika, koji su odmah pristigli na mesto napada. Ljudi, Zene i deca iz ovih kuca se vise ne osecaju bezbedno i najavljuju da ce biti prisiljeni na iseljavanje ukoliko KFOR- ne vrati kontrolni punkt. Italijanski pripadnici KFOR-a, s kojima su Bicani inace veoma zadovoljni, kazu da su dobili naredjenje da sa sistema fiksnih kontrolnih punktova predju na patrolno obezbedjenje sela. Medjutim, po tvrdjenju seljana to nije dovoljno, sto pokazuje nekoliko uzastopnih kamenovanja srpskih kuca, od kojih je jucerasnje bilo najvece. Bicani kazu da ni italijanski vojnici nisu postedjeni kamenica koje na njih bacaju Albanci.

Eparhija rasko-prizrenska i kosovsko-metohijska apeluje na komandu KFOR-a da razmotri mogucnost ponovnog uspostavljanja fiksnih kontrolnih punktova, barem oko onih sela i crkava koji su ugrozeniji. Iako uklanjanje fiksnih punktova u nekim delovima Pokrajine nije bilo praceno porastom naselja, situacija nije ista svuda na terenu, pa shodno tome, nije moguće primenjivati iste standarde. Sasvim je jasno da povratnicka naselja, koja su prva na udaru ekstremista, moraju biti zasticena efikasnijim metodama kako bi se i drugi ohrabрили na povratak u svoje domove.

POKUSAJ OTMICE SRBINA U KLOKOTU KOD VITINE

KIM RADIO

Klokot, 18. februar 2003.

Dvojica nepoznatih muskaraca pokusala su sinoc (17. feb. ponedeljak) oko 22.00 casova da kidnapuju 30-godisnjeg Srdjana Vesica iz Klokota kod Vitine, oca troje maloletne dece. Otmica je pokusana u blizini magistralnog puta Klokot-Vitina, dok se Vesic vraćao iz prodavnice ka svojoj kuci. Kako je dopisnicima KIM radija iz Kosovskog pomoravlja potvrdio sam Vesic, dvojica kidnapera zaustavila su automobil i pokusala da ga uvuku u kola. On je uspeo da im se odupre, ali je tom prilikom zadobio lakse telesne povrede. Kidnapovanje je izbegnuto kada je, cuvsi galamu i zapomaganje, Vesicu u pomoc pritekao njegov komsija, nakon cega su otmicari pobegli u pravcu Vitine. Slucaj je prijavljen KFOR-u i UNMIK policiji.

SESTRE PO PUSCI

Niko na jugu Srbije nije ni sumnjao da ce se Albanci odmah okupiti i protestovati zbog hapsenja dvanaest sunarodnika u

cijim su kućama (8. februara) nadjeni arsenali automatskog oružja, panciri i odgovarajuća municija. Posle informativnog razgovora koji je potrajao nekoliko sati, a u nedostatku dokaza, odmah je oslobođeno petoro Albanaca.

Najpoznatiji među njima je Jonus Musliju, predsednik Pokreta za demokratski progres i odbornik SO Bujanovac, poznatiji kao partijski komesar Oslobođilacke vojske Preseva, Medvedje i Bujanovca. Za razliku od Jonusa, njegov brat Nasuf, takodje iz sela Konculj, braca Ibrisi i Rahman Saciri (rodjak ozlogašenog glavnog komandanta OVPMB-a koji je prebegao na Kosovo) nisu na listama nepoželjnih osoba koje su sastavljale Evropska unija i americki predsednik Džordž Bus.

Istrazni sudija Okružnog suda u Vranju, Slavoljub Mihajlović, odredio je ostalima tridesetodnevni pritvor zbog "udruživanja radi neprijateljske delatnosti u vezi sa terorizmom" kao i zbog neovlašćenog posedovanja i nabavljanja oružja i municije.

Medjutim, kada je na nekoliko mesta u samom centru Bujanovca osvanula parola: (simbol: srce) UCPMB-AKSh, strah od toga šta ovo proleće na jugu Srbije donosi više se nije mogao sakriti. Nikog nije utesilo što je Nebojša Cović, potpredsednik Vlade Srbije i šef Koordinacionog centra za Kosovo, izgubio strpljenje i konačno prave stvari nazvao pravim imenom. Nije pomoglo ni to što se srpski premijer Zoran Đinđić u pismu Savetu bezbednosti zabrinuo i zatražio da se shodno Rezoluciji 1244 utvrdi "datum vraćanja bezbednosnog kontingenta" na Kosovo i Metohiju.

Strah na jugu Srbije veći je od resenosti i mogućnosti Beograda da se obracuna sa "albanskim teroristima" tj. ostacima OVPMB koja ne samo konsoliduje svoje redove već obnavlja veze sa Albanskom nacionalnom armijom. Postoje su oružani konflikti u Makedoniji okončani i Alija Ahmeti postao poslanik u makedonskoj skupštini, ANA je apsorbovala i pripadnike ONA.

"Paramilitarna formacija koja sebe naziva Armata Kombetare Shljiptare - AKSh blizu je toga da počne novi rat u Makedoniji. Njeni članovi razbijeni u male grupe, pokušavaju da se samoorganizuju u vojsku sa hijerarhijskom strukturom", tvrdi Ana di Lelio, UNMIK-ov privremeni poverenik za medije, u jednom od svojih izveštaja, dodajući da su mnogi pripadnici Oslobođilacke vojske Kosova sada aktivni u ANA koja uživa i moralnu i finansijsku podršku Nacionalnog fronta za ujedinjenje Albanaca (Fronti per Bashkimin Kombetar Shljiptar). Na celu ove organizacije koja deluje u Makedoniji, Albaniji, na Kosovu i u Presevskoj dolini nalazi se Gafur Adili, švajcarski prijatelj Ahmetija, nekadašnjeg komandanta ONA. Albanske oslobođilacke vojske imaju još jednu, bitnu, zajedničku odliku - zajedničke izvore finansiranja. Najvećim delom radi se o prijavom novcu. Jedan od takvih fondova za finansiranje albanskih vojski osnovan je 22. januara u Nisebadenu (Nemacka). Iza udruženja "Dardanija" krije se Front za nacionalno oslobođenje Albanaca i Fazli Veliju. Zbog teroristickog delovanja Interpol je Veliju uhapsio u Nemackoj a od 15. 6. 2001. uskraceno mu je pravo da kroci na teritoriju Švajcarske, gde su Murat Jasari i Gafur Elsani bili najveći agitatori ideje da se albansko pitanje u Makedoniji može rešiti samo ratom. Glavni zagovornik ove ideje je Ramus Tahiri, ministar kosovske vlade u egzilu.

Samo iz "dobrovoljnih" priloga koji su se prikupljali u Diseldorfu, Lundejnu i Leverkusenu sakupljeno je oko pola miliona maraka. U iste svrhe osnovan je fond "Domovina te zove!" čiji je blagajnik Muhamed Dzemajli, počasni komandant OVPMB i rođeni brat Emrusa Dzemajlija osnivača ANA, komandanta OVPMB (vodja sarske grupe) i odbornika SO Bujanovac.

Novac za OVPMB, ANA i ONA prikupljao se u Sjedinjenim Americkim Državama, Austriji, Holandiji i Švajcarskoj. Bitnu ulogu u "obežbeđivanju finansijskih sredstava" imaju: Daci Izair, Nuri Kovaci, Menhud Acami, Sefcet Asani, član politickog saveta OVPMB i krijumčar oružja i Emrus Suma, komandant ONA koji je oružjem snabdevaao OVPMB a koga je KFOR neposredno pred pad Aracinova (Makedonija) helikopterom prebacio u bazu Bondstil (Kosovo).

Da pokret među albanskim paravojnim formacijama zaista i postoji potvrđuje pronalazenje velike količine oružja u selima Veliki Trnovac i Konculj, koja se nalaze na putnom pravcu Bujanovac-Gnjilane.

"Registrovana su 453 lica koja su presla na teritoriju Kosova i Metohije. Tamo je formirana ilegalna teroristicka organizacija „Bezbednost otadžbine“. Regrutuju se uglavnom lica bez roditelja, koja se obucavaju u rukovanju eksplozivnim napravama", rekao je novinarima Igor Jovicic, generalni sekretar Demokratske alternative dodajući: "ANA je fantomska organizacija teroristickih bandi koje predvode Sefcet Musliu i Ljirmim Jakupi. Na bazi navodnog patriotizma, reketiranjem, ucenama i zastrasivanjem izvlace novac od gradjana."

Ipak, čini se da albanski pokret za nezavisnost koji je najviše uspeha postigao na Kosovu i Metohiji ne bi stigao daleko, niti bi se demilitarizovane OVPMB, ANA i ONA mogle reorganizovati da ih albanski zivalj ne dozivaljava kao heroje oslobođilacke borbe.

LIDIJA KUJUNDŽIĆ NIN, 14.02.03.

Dejvid Cepel, portparol Unmik u Pristini

NA KOSOVU IMA EKSTREMISTA

Keln - Portparol Unmik u Pristini Dejvid Cepel nije demantovao, ali ni potvrdio, da međunarodne snage bezbednosti na Kosovu imaju podatke o pojačanoj aktivnosti gerilskih grupa u pokrajini na šta upozoravaju vlasti u Beogradu, javlja radio Dojce vele. "Ono što mogu da potvrdim je da su informacije koje pominje Koordinaciono telo verovatno proistekle iz privatnog razgovora. Unmik policija tim povodom nije izdala nikakvo zvanično saopštenje. Pretpostavljam da je ta informacija data kao deo analize koju je policija uradila o generalnoj bezbednosnoj situaciji", rekao je Cepel. On je kazao da Unmik nema direktna saznanja o velikim pokretima bilo kakvih organizacija koje su formirane i planiraju da se aktiviraju u južnoj Srbiji, ali da je moguće da su teme razgovora sa Koordinacionim telom "bile i informacije o osobama za koje se zna da su disidenti i ekstremisti". (Tanjug)

*

Kosovo Polje - Predstavnik Srba u lokalnim telima vlasti u Kosovu Polju Svetislav Grujic potvrdio je juce da Kfor i Unmik policija preduzimaju preventivne akcije radi zastite uticajnih Srba i Albanaca od mogucih napada ekstremistickih grupa u toj sredini. Grujic je naveo da su oficiri Kfora i UN policije juce od njega trazili imena istaknutijih Srba u okolnim selima i u samom Kosovu Polju, kao i podatke o njihovom kretanju u poslednje vreme, kako bi preduzeli pune mere zastite.

(Beta)

Vilijem Montgomeri, ambasador SAD, o Kosovu i jugu Srbije

OBE STRANE POVECAVAJU NAPETOST

Nis - Americki ambasador u Beogradu Vilijem Montgomeri izjavio je juce u Nisu da je veoma zabrinut jer "na obe strane na Kosovu i na jugu Srbije vidi reci i dela koji povecavaju napetost". "Moram da kazem da sam veoma zabrinut jer sada vidim na obe strane i na Kosovu i na jugu Srbije reci i dela koji dovode do povecanja napetosti. Podrucje Kosova, juga Srbije i Makedonije podložno je nasilju, a americka vlada se protivi bilo kakvim nasilnim ili ekstremnim delima u tom regionu", kazao je Montgomeri na konferenciji za novinare odrzanoj nakon otvaranja Americkog kulturnog centra u Nisu. Americki ambasador u Beogradu je, ipak, ocenio da ce proces pomirenja na jugu Srbije uspeti. "Ubedjen sam da ce taj proces zaista uspeti. Odbijamo sve koji zele da koriste nasilje i silu. Tu smo poruku preneli veoma jasno svima u zemlji i na Kosovu", rekao je Montgomeri. On je ponovio stav da se SAD zalazu da se na Kosovu prvo uspostave standardi demokratskog drustva, a tek nakon toga resava njegov status.

- Standardi su ono na sta se treba fokusirati. Svi pokusaji da sada pocne prica o statusu nece doneti nista dobro - rekao je Montgomeri.

Americki ambasador je jos kazao da je prekjuce srpskom premijeru Zoranu Djindjicu licno urucio odgovor americkog predsednika Dzordza Busa na pismo koje je premijer poslao americkom i predsednicima vise evropskih zemalja trazeci pomoc u resavanju kosovskog pitanja.

Z. Miladinovic

Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije

Stajnerovi lazni izvestaji

CACAK **(Beta)** - Potpredsednik Republicke vlade i sef Koordinacionog tela za jug Srbije Nebojsa Covic ocenio je da sef Unmika na Kosovu Mihael Stajner, nakon jednogodisnjeg mandata, "ima samo dobar marketing", ali da "nema uspeha i rezultate".

Covic je za cacansku televiziju "Galaksija 32" rekao da je za "otvaranje razgovora" izmedju Srba i Albanaca "na relaciji Beograd-Pristina", ali da je "pitanje nad pitanjima" kada ce se 230.000 raseljenih lica sa Kosova vratiti svojim kucama.

- Stajner svaku godinu proglasava za godinu povratka raseljenih lica na Kosovo, a povratka nema, prica da se popravila bezbednost i sloboda kretanja, a to su lazni i netacni izvestaji koji idu u Njujork - rekao je Covic. On je naglasio da Stajner, nakon godinu dana mandata sefa Unmika "nije imao uspeha" i "nije imao rezultat", ali da ocekuje da ce ispostovati ono sto je u potpisanim sporazumima.

- Nije odgovornost na prostoru Kosmeta ni Vlade Srbije, ni Koordinacionog centra, mi nismo dole vlast, ali smo usli u jedan ostar sudar, pokusavajući da vratimo prava Srbije na nasoj teritoriji, sto nama dozvoljava Rezolucija 1244 - rekao je Covic.

- Kfor je dosao na Kosovo sa ciljem da se taj prostor zastiti od VJ i policije Srbije i Crne Gore. Medjutim, mi vise nismo neprijatelji, a Kfor ima untrasnjeg neprijatelja, ima ekstremiste, teroriste, etnicko ciscenje Srba i ostalih nealbanskih zajednica, ima kriminal - rekao je Covic. On je rekao da na prostoru Kosova i Metohije "nista ne radi", da "nema ekonomije" i da "caruje kriminal".

- Taci drzi naftu, Haradinaj drzi cigarete, Ceku drzi hotele i kabaree, i zar su to privredne grane na kojima ce Evropa napraviti multietnicko Kosovo - zapitao je Covic. On je rekao da ukoliko bude bilo "otmica i kidnapovanja Srba na Kosovu", da ce to biti "Zestoko naplaceno".

Dosta je bilo price o ljudskim pravima, dosta je bilo price o prekomernoj upotrebi sile, nikada necemo srusiti selo, nikada necemo napasti civile, ali necemo dozvoliti ni da nas napadaju - rekao je Covic.

NI SAT NIJE TACAN

Srpska varijanta price, Kosovo u Srbiji, i albanska o nezavisnom Kosovu, srele su se bas na mostu preko Ibra u Kosovskoj Mitrovici. I tu je nastao Gordijev cvor podeljenosti Mitrovice, najveceg sukoba Srba i Albanaca na Kosovu. Ovako prica Zecir Rusiti (68) iz naselja Partizansko Brdo, jednog od tri naselja u severnom srpskom delu Kosovske Mitrovice, jedan od 1.500 Albanaca koji tu zive.

Dolaskom Kfora reka Ibar je u pravom smislu reci postala Kineski zid, razdvajajuci grad na juzni, albanski, i severni, srpski deo. U juznom delu od 4.000 Srba ostalo je jos samo njih 13. Tri svestenicke porodice u Hramu Svetog Save i jedna petocлана porodica kod Zeleznicke stanice, u zgradi gde su italijanski vojnici. Za njih se redovno organizuje pratnja da bi presli u severni deo grada.

- Srbini jos ne moze da zamisli da kroci u juzni deo - govori Milos Rakic (74), koga zaticemo sa grupom penzionera pored glavnog gradskog mosta na Ibru. - Jos niko od umrlih Srba od dolaska ove strane vojske nije sahranjen na pravoslavnom groblju u juznom delu. Albanci su ostetili vise od 500 spomenika, dok su kapelu zapalili. Groblje je u bodljikavoj zici, kao da cuva zveri, a ne mrtve.

Blizu grupe pensionera, na trgu, 50 metara vise mosta, veliki gradski sat pokazuje vreme na sve cetiri strane. Zaustavilo se razlicito vreme na svim stranama. I u gradu je, kazu, mnogo toga zaustavljeno tog juna 1999. godine.

- U severnom delu - prica Marjan Ilincic - zivi oko 20.000 Srba. Vecina nema posla, pa su se okrenuli sitnoj trgovini. Duz citave glavne ulice nikli su kiosci, prakticno jedan do drugog. U kioscima butici, piljare, prodavnice pica, cigareta, pa cak i apoteke. Na trotoaru s leve strane ulice, od mosta na Ibru do Trga Sumadija u centru grada, prava buvlja pijaca. - Ostao sam bez posla, a od necega se mora ziveti - kaze Vasilije Ilic (67) koji prodaje krompir, jabuke i ljute parice u flasama. - More, ako ostane ovako, bice dobro. Prica se da ce Albance da useljavaju ovde, a to nece biti dobro. Ovaj svet samo na to misli. Mi smo ti ovde jos uvek kao prut na vodi. Jos nismo sigurni ni da cemo ostati ni da ce nas jos progoniti.

Krajem prosle godine Kfor je ukinuo punktove prema albanskim naseljima u severnom delu grada. U tim naseljima ulice razdvajaju Albance i Srbe koji zive u sirem centru.

- Nema Srbima jos bezbednog zivota u severnom delu - kaze Vladimir Rakic, predsednik Udruzenja "cuvari mosta". - Ne znamo jos sta se krije iza potpisanog sporazuma u novembru prosle godine izmedju Unmika i Beograda oko uspostavljanja Unmikove vlasti u severnom delu. Kako se taj sporazum sprovodi u praksi ocito ne ide u prilog Srbima. U Unmikovu opstinu, koja je u decembru 2002. preuzela ingerencije ukinute srpske opstine, zaposleno je 50 radnika od ukupno 120 koliko je imala srpska opstina. Jedan broj je jos bez posla, a Unmik je vec raspisao konkurs za deset albanskih radnika. Srbi kazu da je to "izdaja Beograda".

Na ulicama severnog dela Mitrovice prvi put od dolaska Kfora, od pocetka januara ove godine, patroliraju i pripadnici kosovske policijske sluzbe, dok je saobracajna policija UN pocela sa kaznjavanjem vozaca. Srbi jos uvek voze s oznakama KM, ali 50 odsto vozila nema nikakve oznake. Policija jos ne kaznjava ove vozace, ali najavili su da ce uskoro poceti.

- Albanci govore da je severni deo pod okupacijom paramilitarnih srpskih snaga i francuskih vojnika, a ne vide i ne govore da su oni proterali Srbe iz svih drugih gradova na Kosovu - kaze Miloje Djuric (47). - To ne vidi ni ovaj Stajner, ni ceo svet. I svi preostali Srbi na Kosovu gledaju na srpski deo Mitrovice kao nadu za svoj opstanak, a oni prognani gledaju na ovaj deo kao prag preko koga ce se vratiti na Kosovo.

Najveci broj Srba sa Kosova dolazi i kupuje u Mitrovici. Svakog jutra vozom stigne na pijacu 700 ljudi. U centru ih cekaju veliki transparent na kome je ispisano na engleskom i srpskom: "Stop teroru". Tu je vise od godinu dana, a upucen je Kforu i Unmiku posle nekoliko bezrazloznih hapsenja Srba.

S prebacivanjem sedista Pristinskog univerziteta oktobra prosle godine u Kosovsku Mitrovicu, severni deo grada je u pravom smislu postao grad mladosti. Zasad severni deo Kosovske Mitrovice je jedino mesto na Kosovu gde se broj Srba povecava. Dr Milan Ivanovic iz Gradske bolnice kaze da je tokom 2002. godine u gradu rodjeno vise od 800 beba.

Z. V. Vlaskalic

Danas zaseda kosovometohijska skupstina

PROTIV ZLOUPOTREBA INSTITUCIJA SAMOUPRAVE

Kosovska Mitrovica, 12. februara

Predstavnici srpskog koalicionog saveza "Povratak" odrzali su danas sastanak u zgradi Obrazovnog centra u Bosnjackoj mahali, u severnom delu Kosovske Mitrovice, na kome su usvojili koncept i strategiju delovanja, ukoliko se na redovnom zasedanju kosmetske skupstine i ne bude postovao dnevni red.

Obracajuci se novinarima, posle visusatnog sastanka, Dragisa Krstovic, sef kluba koalicije "Povratak" je rekao da je danas tema dana bila i sagledavanje stanja u periodu od 7. novembra, kada su srpski predstavnici istupili iz kosovskog parlamenta do 24. januara, kada je doneta odluka o vracanju u skupstinu.

Dragisa Krstovic je rekao, odgovarajuci na pitanje novinara, da ukoliko Albanci donesu tu svoju deklaraciju i Srbi ce izaci sa deklaracijom o postovanju suvereniteta i teritorijalnog integriteta Drzavne zajednice Srbija i Crna Gora u skladu sa Rezolucijom UN 1244.

U danasnjem obracanju novinarima receno je i to da ce narednih 20 dana srpski predstavnici posvetiti iskljucivo uskladjivanju medjusobne povezanosti Srba na citavoj teritoriji juzne srpske pokrajine.

Nakon završene konferencije za novinare, predstavnici koalicije "Povratak" izdali su saopštenje za javnost u kome se, izmedju ostalog, kaze:

Predlog deklaracije o Kosovu kao suverenoj i nezavisnoj drzavi koju je podnela grupa poslanika iz redova Albanske nacionalne zajednice koalicija "Povratak" je ocenila da ovaj akt do sada predstavlja najgrublji u nizu zloupotreba privremenih institucija samouprave. Ovaj predlog na najocigledniji nacin demantuje ocene sadrzane u najnovijem izveštaju Mihaela Stajnera, sefa privremene misije UN na Kosmetu, o navodnoj stabilizaciji i popravljanju stanja na Kosmetu. Koalicija "Povratak" takodje konstatuje da je stavljanje takozvane deklaracije o nezavisnosti u skupstinsku proceduru logicna posledica pomirljivog stava Mihaela Stajnera prema slicnim inicijativama u proslosti u okviru kojih je u proteklom periodu dezavuisan sporazum i proistekle obaveze iz Rezolucije 1244, a takodje iz dokumenata koje su on i njegov prethodnik potpisali sa predstavnicima SRJ.

B. Radomirovic

Srpski poslanici traze reakciju Unmika

KRSENJE REZOLUCIJE 1244

Pristina - Poslanici Koalicije Povratak u Skupstini Kosova Rada Trajkovic i Randjel Nojkic zatrazili su juce od sefa Unmika Mihaela Stajnera da spreći da se na dnevnom redu nekog od narednih zasedanja Skupstine nadje deklaracija o

nezavisnom i suverenom Kosovu. Trajkovicева i Nojkic su u pismu koje su uputili Stajneru upozorili sefa Unmika da je zajednicka izjava tri albanske stranke i bosnjacke Koalicije Vatan, koja je aklamacijom usvojena u parlamentu, "najgrublje kršenje Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN i Ustavnih okvira".

U slucaju da se deklaracija o nezavisnosti nadje na dnevnom redu parlamenta, usledice "logicne pravne i politicke posledice", najavili su oni. Dvoje srpskih poslanika su istakli da je zajednicka izjava, kojom se daje podrška deklaraciji o nezavisnom i suverenom Kosovu, doneta "u vreme kada se na ovim prostorima ne postuju osnovna ljudska prava i prava zajednica i njihovih clanova". "Jos jednom je zloupotrebljena privremena institucija kakva je skupština, naocigled predstavnika medjunarodne zajednice zaduzenih da sprece ovakve i slicne pojave", naveli su Rada Trajkovic i Randjel Nojkic.

Sednica savezne vlade

PRINCIPI ORGANIZOVANJA SRPSKE ZAJEDNICE

Savezna vlada usvojila je juce Principe organizovanja srpske nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji, koje je izradio Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju, uz puno ucesce i saglasnost svih predstavnika srpske nacionalne zajednice u Pokrajini, saopsteno je sa sednice vlade.

Taj dokument je usvojila i Vlada Republike Srbije, a Savezna vlada je ocenila da je ovaj dokument u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti UN i da ce doprineti razvoju multietnickog, multikulturalnog i multikonfesionalnog drustva na Kosovu i Metohiji.

Pismo Kostunice Ananu o najnovijim dogadjajima na Kosovu i Metohiji

GRUBO KRSENJE REZOLUCIJE 1244

Predsednik SRJ Vojislav Kostunica uputio je juce pismo generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija (UN) Kofiju Ananu u kojem navodi da se inicijativom za usvajanje "Deklaracije o Kosovu kao suverenoj i nezavisnoj drzavi", koju su juce pokrenuli predsednici poslanickih klubova tri albanske partije u Skupštini Kosova i Metohije, grubo krše odredbe Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN, posebno one koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet SR Jugoslavije, sada Srbije i Crne Gore.

U pismu, ciji je tekst dostavljen Tanjugu iz kabineta predsednika Kostunice, naglasava se da je ta inicijativa pokrenuta samo nedelju dana posle sednice Saveta bezbednosti UN i podseca da je Savet tada, u Predsednickom saopštenju, odbacio sve jednostrane inicijative koje su u suprotnosti s Rezolucijom 1244 i koje bi mogle ugroziti stabilnost i proces normalizacije kako na Kosovu i Metohiji tako i u citavom regionu.

Najnovija radikalizacija stavova albanskih stranaka u Skupštini i Vladi Kosmeta dovodi u pitanje ulogu Privremene administracije UN na Kosovu i Metohiji, pogorsava medjunacionalne odnose na teritoriji same pokrajine i na citavom juznom Balkanu i ugrozava krhki mir i stabilnost u regionu, ozbiljno dovodeci u pitanje koncept multietnickog, multikulturalnog i multikonfesionalnog Kosmeta, kome bi svi trebalo da tezimo, kaze se u pismu. Dodaje se da poseban problem u svemu ovome predstavlja pokusaj kršenja koncepta nepovredivosti medjunarodno priznatih granica i prekogranicnog sirenja napetosti i nesigurnosti.

"Siguran sam da cete razumeti zasto ocekujemo da Savet bezbednosti i UNMIK bez odlaganja odlucno osude i odbace ovu i slicne inicijative, osiguraju postovanje Rezolucije SB UN 1244 i sprece dalje pogorsavanje ionako losih medjunacionalnih odnosa i bezbednosti na Kosovu i Metohiji. Do sada smo nebrojeno puta ukazivali da je Kosmet crna mrlja na karti ljudskih prava u Evropi i Vi ste veoma dobro upoznati sa tim problemom. Takodje ocekujemo da visoki predstavnik za Kosovo i Metohiju, u okviru svojih nadleznosti, ponisti ovaj akt i da spreči raspravu i glasanje o ovoj inicijativi u Skupštini Kosmeta", kaze se u tekstu.

"Uveravam Vas, gospodine Generalni sekretaru, da moja zemlja i ovom prilikom izrazava svoju punu privrzenost Rezoluciji SB UN 1244 i zalaze se za njeno dosledno i celovito sprovođenje", zaključuje se u pismu.

Skupština Kosova usvojila zajednicku izjavu albanskih poslanickih klubova

DEKLARACIJA PROSLA NA MALA VRATA

Pristina, 13. februara (**Tanjug**)

Izjava sefova poslanickih klubova tri partije kosovskih Albanaca, koja je danas procitana u parlamentu pokrajine, naisla je na razlicito reagovanje poslanika srpske koalicije "Povratak".

U izjavi koju je u ime Demokratskog saveza Kosova potpisao sef poslanickog kluba Sabri Samiti, u ime Demokratske partije Kosova Fatmir Limaj, Alijanse za buducnost Kosova Bujar Dugoli i Koalicije "Vatan" Hadzi Merdza, kaze se da se podržava inicijativa o nezavisnosti.

Dodaje se da se deklaracija mora do detalja razraditi, da ce parlament o njoj raspravljati na nekom od narednih zasedanja i da slede dodatne konsultacije sefova poslanickih klubova sa partijama i medjunarodnim zvanicnicima na Kosovu.

Bivsi sef poslanickog kluba koalicije "Povratak" Rada Trajkovic smatra da je citanjem izjave parlament na krajnje perfidan nacin usvojio deklaraciju o nezavisnosti Kosova jer je poslanici u potpunosti podržavaju.

Ona je ocenila da je deklaracija sada vazeca, da je parlament aklamativno usvojio nezavisnost i da sef UNMIK-a Mihael Stajner ne moze da reaguje jer glasanja niti javne rasprave u parlamentu nije bilo.

Objasnjavajući zbog cega koalicija "Povratak" nije napustila Skupštinu, clan Predsedništva Skupštine Kosova Oliver Ivanovic je naveo da dnevni red sednice nije prekršen i da rasprave o deklaraciji ili glasanja nije bilo.

Izjavu je procitao Muhamed Keljmendi i on ne pripada nijednoj politickoj grupaciji, objasnio je Ivanovic i konstatovao da je parlament, postavivši pitanje deklaracije na dnevni red, taj dokument bojkotovao.

Ivanovic je rekao da ce koalicija "Povratak" ostati u Skupstini sve dok albanski poslanici ne usvoje rezoluciju o nezavisnosti, te da ce u tom slucaju srpska koalicija odgovoriti svojom rezolucijom u kojoj stoji da je Kosovo i Metohija sastavni deo Srbije.

U tom slucaju cemo rezoluciju takodje usvojiti u parlamentu. Ja cu biti predsedavajući, a sef poslanickog kluba Koalicije "Povratak" Dragisa Krstovic ce rezoluciju pročitati, rekao je Ivanovic.

Dobri poznavaoći politickih prilika, komentarisuci danasnji tok zasedanja parlamenta Kosova, navode da Albanci ne skrivaju zelju da sto je pre moguće proglase nezavisnost pokrajine, ali su, na drugoj strani, svesni da ce, ukoliko u parlamentu Kosovo proglase republikom, doći do sukoba sa medjunarodnom zajednicom.

Na to u ovom trenutku, dok Kosovo zivi od medjunarodne pomoci, niko od albanskih politickih predstavnika nije spreman. Zbog toga ce, kako procenjuju analiticari, albanski poslanici sačekati jos neko vreme i pogodniji trenutak da pitanje nezavisnosti ponovo aktuelizuju.

Izjava Nedzada Dacija

USKORO NEZAVISNOST KOSOVA

Pristina, 13. februara (**Tanjug**)

Predsednik Skupstine Kosova Nedžad Daci izjavio je danas Tanjugu u Pristini da se polako privode kraju napori da Kosovo u buducnosti bude nezavisno i da misli da ce taj projekat biti ubrzo realizovan.

Daci je objasnio da je osnovni razlog zbog cega se deklaracija o nezavisnosti Kosova nije nasla na dnevnom redu danasnjeg skupstinskog zasedanja taj sto nije bilo dovoljno vremena da se usaglase stavovi svih albanskih politickih partija.

On je dodao da su u Pristini svesni cinjenice da ukoliko usvoje deklaraciju o nezavisnosti mogu ući u sukob sa medjunarodnom zajednicom, ali da je to zelja i cilj albanskog naroda, koji zeli da Kosovo bude nezavisna i moderna evropska drzava.

STAJNER: STATUS KOSOVA U NADLEZNOSTI UN

Prizren, 14. februara (**Tanjug**)

Niko ne moze jednostranim koracima odlucivati o buducnosti Kosova jer je za pitanje konacnog statusa pokrajine nadležan Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija, izjavio je danas u Prizrenu sef UNMIK-a Mihael Stajner.

On je podsetio da je obaveza prelaznih pokrajinskih institucija ekonomski razvoj Kosova i integracija manjinskih zajednica, a ne pitanje statusa koje nije u njihovoj nadležnosti.

Zajednicki sastanak SNV severnog i centralnog Kosova i Metohije

DEKLARACIJA U RUKAMA STAJNERA

Kosovska Mitrovica, 14. februara

Povodom jucerasnje inicijative o proglašenju deklaracije o nezavisnosti Kosova albanskih poslanika u kosmetskom parlamentu članovi Srpskog nacionalnog veća severnog i centralnog Kosmeta održali su sastanak. Na skupu je zaključeno da je jucerasnje uvrstavanje inicijative da deklaracija o nezavisnosti Kosova udje u skupstinsku proceduru u nekom od narednih zasedanja kosovskog parlamenta zapravo kršenje ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu, i to u tacki 8. ovog pravnog akta.

Na danasnjoj konferenciji za novinare, održanoj u Zdravstvenom centru Kosovske Mitrovice, Randjel Nojkic, član koalicije "Povratak" i član SNV-a centralnog Kosmeta, rekao je da je jucerasnja diskusija o inicijativi za proglašenje deklaracije o nezavisnosti Kosova u skupstinsku proceduru usla mimo dnevnog reda, tako da ce se sigurno naci na dnevnom redu Skupstine Kosmeta najmanje za tri nedelje. A samim tim, kako je rekao Nojkic, bice proglašena i nezavisnost Kosova.

Zalosno je, smatra Randjel Nojkic, to sto su srpski predstavnici juce precutno presli preko ovoga. Mi smo jos juce, Rada Trajkovic i ja, pismeno uputili zahtev Mihaelu Stajneru, sefu civilne misije UN na Kosmetu, da preduzme odredjene mere i spreci da deklaracija o suverenom i nezavisnom Kosovu ikada bude iznesena na sednicama parlamenta.

Na ovaj nacin, rekao je Nojkic, juce je zloupotrebljena skupstina i pored toga sto se o deklaraciji nije glasalo. Cinjenica je, medjutim, da je ona precutno prihvacena jer se niko nije suprotstavio inicijativi da bude na dnevnom redu sednice kosmetskog parlamenta. Iz svega proizilazi da je i koalicija "Povratak" juce dala legitimnost ovoj inicijativi.

U obracanju novinarima predsednik SNV severnog Kosmeta dr Milan Ivanovic istakao je da su deklaraciju o nezavisnosti Kosova juce sustinski, de facto i de jure prihvatili i srpski parlamentarci koji, po njegovom misljenju, vode "piljarsku politiku". On je nagovestio da ce Srpsko nacionalno veće severnog i centralnog Kosmeta na jednom od narednih sastanaka Zajednice srpskih opstina Kosova i Metohije izdati deklaraciju o Kosovu i Metohiji sa sustinskom odbranom srpskih interesa. Trazicemo od Beograda da "vise poradi na zastiti srpskih interesa u Pokrajini", rekao je Ivanovic.

- Mi imamo pravo na entitet i razgranicenje ukoliko se Kosovo i dalje bude kretalo ka nezavisnosti. Srpsko nacionalno veće severnog i centralnog Kosmeta trazice raspustanje Skupstine jer je na jucerasnjem zasedanju bilo vise nego ocito da se ne postuju ne samo Ustavni okviri, vec ni Rezolucija 1244 Saveta bezbednosti - rekao je Milan Ivanovic.

Iako je bilo najavljeno da ce na danasnjoj konferenciji za novinare biti prisutna i Rada Trajkovic, ona se nije pojavila, jer joj, kako je istaknuto, "namernom provokacijom medjunarodnih predstavnika" nije obezbedjena pratnja od Gracanice do severnog dela Kosovske Mitrovice.

B. Radomirovic

ZIVECE U SELIMA

PRISTINA (FoNet)- Ombudsman na Kosovu i Metohiji Marek Antoni Novicki izjavio je za "Glas Evrope" da je potpuno neizvesno da li ce ove godine doći do masovnijeg povratka Srba i pripadnika drugih nealbanskih zajednica u Pokrajinu. "Prema mojim analizama, nema perspektive za povratak raseljenih u gradove, zato sto nema mesta. Nije u pitanju samo nedostatak prostora, vec i oduzeta imovina, a i sve sluzbe su u rukama Albanaca. Mali broj raseljenih vratice se uglavnom u sela gde nikome nece smetati" rekao je Novicki.

Dodatni problem je nepoznavanje albanskog jezika, a Kosovo sve vise postaje albansko govorno podrucje", naglasio je Novicki.

"Srbi misle da ce se vratiti na svoje Kosovo, koje vise ne postoji. Kosovo je danas razlicito u odnosu na 1999. kada su ga oni napustili" rekao je Novicki i ukazao na cinjenicu da Srbi prodaju svoju imovinu

Ocena predstavnika UNHCR-a

NEMA USLOVA ZA MASOVNI POVRATAK

Situacija na Kosovu nije povoljna za masovni povratak izbeglica, izjavio je juce Tanjugu zamenik sefa beogradskog predstavnistva UNHCR-a Fabricio Hoksild.

On je rekao da je na Kosovu veliki stepen diskriminacije u odnosu na pripadnike nealbanske nacionalnosti, kao i nedovoljna bezbednost i njihova nemogucnost ulaska u posed imovine.

"Na Kosovu je doslo do izvesnog napretka. Do sada se iz (centralne) Srbije, Crne Gore i Makedonije spontano vratilo izmedju 4.000 i 5.000 ljudi, ali to nije dovoljno", rekao je Hoksild, upozorivsi da se sa Kosova, takodje, nastavlja iseljavanje nealbanskog stanovnistva.

On je naglasio da UNHCR treba da obezbedi da se povratak "koji se sada obavlja ,kap po kap' pretoci u reku" i da pronadju "oaze i sredine" na Kosovu gde je situacija povoljna za povratak, ali da "vracanje Srba u nova geta nije resenje".

Hoksild je rekao da je deo problema u vezi s povratkom stambene imovine umnogome prevazidjen, zahvaljujuci Agenciji za povracaj imovine, ali da je povracaj poslovnog prostora povratnicima na Kosovo "vrlo vazno".

"Radicemo na povracaju poslovnog prostora vlasnicima, ali taj problem nije iskljucivo zadatak medjunarodne zajednice, vec i velika odgovornost i srpskih i albanskih lidera", istakao je Hoksild.

Radi podrške povratku raseljenih na Kosovo i Metohiju, UNHCR ce se angazovati na informativnom planu, kako bi pomogao protok informacija.

Govoreci o problemima raseljenih koji se nalaze u centralnoj Srbiji, Hoksild je naglasio da su najugrozeniji Romi, jer ih je tesko evidentirati, posto nemaju dokumente na osnovu kojih mogu da ostvare pomoc.

UNHCR ce i u 2003. godini nastaviti da obezbedjuje pomoc za 11.000 raseljenih u kolektivnim centrima na podrucju centralne Srbije.

"Program za raseljene ostace stabilan i generalno smanjenje humanitarne pomoci nece uticati na smanjenje pomoci raseljenima u naredne dve godine", naglasio je Hoksild.

Ukupan fond UNHCR-a u 2003. godini za humanitarne programe u Srbiji i Crnoj Gori iznosi 22 miliona dolara, a najveći deo sredstava je namenjen za ishranu i smestaj 24.000 izbeglica i raseljenih u 330 kolektivnih centara u centralnoj Srbiji i Crnoj Gori

Povratak raseljenih

SASTANAK OPSTINSKE RADNE GRUPE U UROSEVCU

Pitanje povratka privremeno raseljenih lica na Kosovo, tako cesto potencirano kao kljucni element postovanja rezolucije 1244 Saveta Bezbednosti, pre svega je pitanje postovanja nepovredivosti principa ljudskih prava. I dok su principi sami po sebi razumljivi, realizacija povratka raseljenih jos uvek se oslanja samo na aktivnosti nevladinih organizacija bez prave podrške vlada Srbije i Kosova. Iako okolnosti u vidu krutih stavova, oprecnih izjava i nedostatka dijaloga izmedju administracija Beograda i Pristine otezavaju proces povratka, zalaganje medjunarodnih organizacija pocinje da daje prve ohrabrujuce rezultate.

Napori UMCOR-a Srbije kao jedne od vodećih organizacija koje se bave pitanjem povratka raseljenih, u pocetnoj fazi su bili usmereni pre svega na identifikovanje potencijalnih korisnika. Formirana je baza podataka, izabrani su predstavnici raseljenih i zapocet psiho-socijalni dijalog sa njima. U saradnji sa UMCOR-om Kosova, KFOR-om i UNMIK-om organizuju se "idi-vidi" posete u okviru kojih raseljeni koji izraze zelju mogu obici svoja rodna mesta i upoznati se sa stanjem i situacijom u njima. Ove aktivnosti su direktna posledica rada opstinskih radnih grupa, koje su oformljene u svim opstinama na Kosovu i u cijem radu ucestvuju sve organizacije i strukture zaduzene za formiranje i obezbedjenje uslova za povratak.

Sastanku jedne od radnih grupa, odrzanom 7-og februara u opštini Urosevac, pored nevladinih organizacija, KFOR-a i predstavnika opštinske vlasti na celu sa potpredsednikom opštine gospodinom Faikom Grejincem, prisustvovali su i gospodin Daram Pal UNMIK administrator Opštine Urosevac kao i gospodin Adile Bornfri predstavnik OSCE-a u Urosevcu. Ispred srpske nacionalne zajednice sastanku je prisustvovala gospodja Mira Petrovic odbornik u Opštini Urosevac, Novica Jovanovic oficir za raseljena lica i Srboljub Nikolic, predstavnik raseljenih lica iz sela Babljak. Sastanak je poceo kratkim izveštajem KFOR-a o bezbednosnoj situaciji u selima Babljak i Nerodimlje koja je ocenjena kao pozitivna. Porucnik Drosos je objasnio "da se starosedeooci Nerodimlja ne protive poseti svojih srpskih komsija, ali da je bezbedonosna situacija u ovom selu slozenija zbog prisustva Albanaca iz okolnih sela koji su stradali za vreme sukoba". Glavna tema sastanka bila je organizacija susreta izmedju albanskih i srpskih predstavnika iz sela Babljak. Za

tu prilikom, UMCOR će pomoći u izboru srpskih predstavnika organizujući sastanak u Gracanici između raseljenih lica iz Babljaka koji su smesteni u Srbiji i na Kosovu. Prema recima Novice Jovanovica, "interesovanje raseljenih za povratak u ovo selo je veoma veliko. Naime, radi se o brojnim porodicama smestenim kod rodjaka i u kolektivnim centrima koje žive u veoma teskim uslovima". UNHCR je pozvao raseljene da pokazu inicijativu i posete Babljak radi neposrednog kontakta sa albanskim komsijama, dok se komandant grčkog KFOR-a u neformalnom razgovoru sa raseljenima ponudio da pomogne u rasciscavanju i obnovi spomenika na pravoslavnom groblju.

U okviru svojih aktivnosti, vezanih za povratak u sela urosevacke opštine, UMCOR Srbija priprema i sastanak raseljenih lica iz sela Grlica. U zavisnosti od pokazanog interesovanja, moguća je organizacija "idi-vidi" posete u saradnji s opštinskom radnom grupom Urosevca. Sledeći sastanak radne grupe na kome će biti razmotreni dalji koraci u procesu realizacije povratka raseljenih zakazan je za 21. Februar.

Dejan Jankovic

Poseta raseljenih Srba Oraovici

BOL U DUBINI DUSE

Dimnjaci se već treću zimu ne puse iz odzaka na kucama u kosovsko-pomoravskom selu Orahovica kod Kosovske Kamenice. Okruženo livadama, hrastovom sumom i plodnom zemljom, ovo selo smesteno je u maloj kotlini. Nekada je tu bilo 50 domaćinstava, srpskih i albanskih, a sada samo pokatkad tu boravi jedna porodica. Albanska.

- Pre dve nedelje, prvi put posle tri i po godine, sa grupom raseljenih Srba, posetili smo zavicaj, priča nam 24-godišnji Darko Filic. Najpre smo se u Kosovskoj Kamenici sastali sa predstavnicima Umkora, obecali su nam oni da će nam u proleće izgraditi kuće. U pratnji vojnika Kfora i Unmik policije kasnije smo krenuli u Oraovicu, u obilazak nasih kuća.

- Zeleo bih da mi se osećaj koji sam prvi put tada osetio nikad više ne ponovi. A bol u dubini duše, još ne mogu da izbrisem - nastavlja tuznim glasom mladić. Kada sam ugledao polomljene prozore, vrata, ruiniranu kuću...

Na trenutak Darko zastaje i spusta pogled ka zemlji.

- Jednom recju, nisam, verujte, mogao da prepoznam da je to nekada bio moj dom. I dvoriste, i ono nije onakvo kakvo je nekada bilo - kaže Darko i dodaje da su sve prostorije bile prazne. Opljačkane.

- Nada da ću nešto od stvari ugledati u mojoj sobi, izdala me je. Susreo sam se samo sa napisima isaranim na albanskom. Nasao sam je u stanju koje je zove "pustos". Nije mi cudno, kada ispred kuće nisam zatekao orahovo drvo, koje je nasred dvorista stajalo stotinak godina. I ono je nekome zasmetalo, pa su i njega "sredili" - tuznim glasom i sa suzama u očima kazuje razocarani momak.

Darko priča da su prilikom posete obišli svoje njive. Njih sada niko ne obrađuje. Napustene su i prekrivene travom. Na jednom srpskom zemljištu, Albanci su podigli tri spomenika u čast svojim sunarodnicima. A nase atare sume su počeli da seku odmah posle naseg preterivanja. Bez imalo poštovanja i osećanja stida. Podseca nas na 18. jun 1999. godine. Kada je zverski ubijen Novica Vasić (49), učitelj u Suvoj Reci.

- Kopao sam i ja u njivi, istog dana, udaljenoj samo nekoliko kilometara od mesta gde su ga ubili. Meci su fjučkali iznad moje glave. A onda, kada sam uspeo da izvucem živu glavu, shvatio sam da u selu nema više života za nas, Srbe. Nekoliko dana kasnije ubili su i Dragana Stojanovica (34). Ubice ovih nedužnih ljudi, do dana danasnjeg nisu pronađene, a porodice imaju sve manje nade da će se istina o smrti njihovih najmilijih ikada i razjasniti.

Darko je samom odlukom da se vrati u svoj rodni kraj potvrdio i poverenje u državu s verom da će se bezbednost u tom delu poboljšati. On, inače, živi sa ocem Tihomirom, majkom Laposavom, bratom Goranom i sestrom Lozicom u selu Koncarevo kod Jagodine.

Ispratio nas je recima da sa nestrpljenjem broji dane do povratka u svoj zavicaj - "kakvog nigde nema"...

Jasmina Vasic

KOSOVO ULAZI U NOVI USTAV SRBIJE

Kosovo će se svakako naci u budućem ustavu Srbije i rešenje će biti isto kao i za Vojvodinu, izjavio je juče savetnik predsednika SRJ Slobodan Samardžić.

"Rešenje će se tražiti u okviru decentralizacije, zavisice i od sugestija Evrope, od predloga koje su već pojedine grupe ovde podnele, ali ne mogu da predvidim kakvo će biti. Sigurno je, međutim, da će rešenje za Kosovo biti isto kao i za Vojvodinu, ni manje ni više", rekao je Samardžić.

(Tanjug)

Povodom američke ponude o prodaji Kosova za 2,5 milijardi dolara

"KUPLJENI STE SKUPO, NE BUDITE ROBOVI"

Poslednja američka ponuda za zaključivanje ugovora o prodaji Kosova i Metohije prema kojoj bi Srbija dobila 2,5 milijardi dolara, a vasingtonska administracija nezavisnost Pokrajine, kao i nemiri u Presevskoj dolini posle hapšenja grupe terorista, pokazuju da je veoma težak i spor proces promene bazicnih stavova američke politike prema ovim prostorima.

U tom svetlu, sprecavanje povratka prognanika, tolerisanje zulumata prema sacici preostalih Srba, ignorisanje prava i obaveza Beograda utvrđenih Rezolucijom 1244 i talmudska rasprava o tome da li standardi treba da prethode statusu, ili obratno, samo cine elemente konzistentne politike koja treba da obezbedi zeljeni ishod. On je jasno predocen od strane Holbruka, još 1998, pa izrazima cudjenja nema mesta. Nije pitanje sta Amerika hoće već može li se promeniti ta zelja. Haski sud im jeste valjan izgovor, ali će to verovatno već ove godine prestati da bude. Međutim, pozicija Srbije u odnosu na Kosovo i Metohiju neće se promeniti otklanjanjem tog problema posto on i nije uzrok tog položaja. Očigledno se radi o zahtevu za kompleksnim saveznistvom koje uključuje brojne elemente koji lice na vazalstvo. Ova rec izaziva

trzanje, ali nije bilo lako ni despotu Stefanu Lazarevicu kada je sa konjicom cinio elitni deo Bajazitove vojske u bici kod Angore (Ankare). Tim postupkom je proizvedio "zivot" Despotovine za vise od pola veka. Moze se reci i samo za pola veka.

Ali, kako god se to kazalo, sudbina despotovine je vise zavisila od medjunarodne politike nego od nje same. Tako i danas sudbina Kosova i Metohije vise zavisi od odnosa u trouglu Vasington, Evropska unija, Moskva, nego od Beograda i Pristine. Razumevanje ove situacije implicira i odgovarajuce ponasanje. Ovo saznanje moze biti bolno, ali zato nije manje tacno. Beograd i Pristina mogu imati mentalnu rezervu u odnosu na resenje koje ce biti nametnuto i cekati pogodan trenutak za ostvarivanje svojih ciljeva, ali ce do tog "pogodnog" trenutka biti onako kako to pokaze tezisna linija pomenutog trougla. To ne znaci da nista ne treba raditi, vec da aktivnost treba prilagoditi okolnostima.

Postoji pretpostavka da bi ukljucivanje ovog regiona u Evropsku uniju uciniло pitanje granica i istorijskih revandikacija nevaznim, cime bi, prema tom stavu, bio resen problem. Ovim stanovistem se ispusta iz vida da je prethodno potrebno ispuniti odredjene standarde, a upravo je njihovo postizanje problem. Kad bi oni bili postignuti, onda ne bi bila potrebna Evropska unija da izvrši smirivanje i preobrazaj. Standardi se ne mogu postici bez definisanja statusa, a status se ne moze utvrditi bez ostvarivanja standarda. Ova "klackalica" moze biti samo u funkciji politike svrsenog cina. Ako jedno bez drugog ne moze, i nijedno ne moze, ostaje ono sto jeste, i sto ce biti.

Jedna strana pokusava da završavanjem etnickog ciscenja ucini proces nepovratnim, pokazujuci da je stanje stabilno tamo gde nema pripadnika druge etnicke zajednice, dok se druga, hvatajuci se za slamku, poziva na drzavne razloge, medjunarodno pravo i nepromenljivost granica.

Kad se radi o standardu multietnicnosti, jasno je da je posle tri i po godine upravljanja od strane medjunarodne zajednice, stanje gore nego sto je bilo, a u tom pogledu je karakteristicna sudbina Goranaca koji su izloženi neprekidnom i brutalnom progonu. Goranci su relevantan faktor za sagledavanje ciljeva i metoda druge strane, kao i blagonaklonosti medjunarodnog faktora prema takvim aktivnostima sticenika. U prvi plan se stavljaju Goranci zato sto je precutan stav da Srbi dobijaju ono sto zaslužuju i da Albanci imaju pravo na osvetu. Kad se dodje do tog stepena licemerja i spremnosti na saucesnistvo u zlocinu, samo zato da bi se stvorio privid uspesnosti i opravdanosti sopstvenih postupaka, nestaju granice izmedju dobra i zla, pa je svaki ishod i svaki zlocin moguc. Ne postize se multietnicnost obezbedjivanjem para, vec prava.

Ne mogu podignute kuce da vrate ljude ako ih iza svakog coska cekaa smrt u zasedi. Otud je najava o tome da se obezbedjuju sredstva za povratak samo zamajavanje. Povratak bi bio moguc odmah, kada bi gospodari Kosmeta stvarno imali stav da su zlocini prema drugim etnickim zajednicama nedozvoljeni.

Kao multietnicnost, i standard bezbednosti je u direktnoj vezi sa stavom Unmika i Kfora. Kada bi stvarno zeledi, bezbednost bi bila trenutno uspostavljena. Ali na sceni nije reseno da se uspostavi bezbednost, vec blagonaklonost prema odrzavanju straha za licnu i imovinsku sigurnost, sto pospesuje etnicko ciscenje. I drugi standardi dele sudbinu ova dva bazicna.

Medjutim, resenje problema, i to u pravcu zelja vasingtonske administracije, moze doci sa neocekivane strane, iz Beograda. Ne radi se samo o tome da ce Albanci krenuti na lobiranje i potkupljivanje u Beogradu, vec o cinjenici da znacajan broj gradjana Srbije zeli da podigne kineski zid prema Kosmetu, ili da ga podeli, i da opet izgradi istu prepreku prema "albanskom" delu Kosmeta. Zanimljivo je da neki od korifeja civilnog sektora sada dele uverenje Dobrice Cosica. Ovi stavovi jesu posledica izvesnog zamora i osecaja nemoci, ali i odredenog rasizma. U osnovi toga jeste prezir prema pretpostavljenim karakteristikama druge etnicke zajednice. On se manifestuje ne zeljom za sukobom, vec za odvajanjem i uspostavljanjem sanitarnog kordona. Ako ovo raspolozenje preovlada, ostaje cenkanje sa Americancima. Time se izrazava stav da je nemoguca drustvena i kulturna emancipacija Albanaca i da to treba jednostavno zaboraviti. Pri tome se zaboravlja da Kineski zid nije zaustavio Mongole i da je on danas samo turisticka atrakcija. Ovaj, u osnovi antiistorijski pristup zanemaruje da na dnevnom redu nije odvajanje, vec spajanje. I da nije u pitanju emancipacija Albanaca, vec svih nas koji zivimo na prostorima Balkana. I da odgovor na globalizaciju nije nacionalizam, vec humanizam.

U tom smislu, sudbina Kosova i Metohije, ali i Srbije u celini zavisi pre svega od ljudi koji tu zive i njihove zrelosti da prepoznaju svoje prave interese, kao i spremnosti da se okrenu ka buducnosti. Istorija odnosa Srba i Albanaca od dolaska Turaka je krvava, s tim sto su pod patronatom tadašnjih gospodara Albanci vrsili neprekidno etnicko ciscenje. U retkim prilikama kada je situacija bila obrnuta (period 1918 - 1941), Srbi su se prema njima ponasali nehumano. Otud bi ceprkanje po ranama samo bolelo.

Alternativa je, ako je uopste ima, u dogovoru Beograda i Pristine, kojim bi se prihvatilo okretanje ka buducnosti i uspostavljanje odnosa u kojima nikom ne bi bilo tesno. Tim dogovorom ne bi smeli da budu ugrozeni ni teritorijalni integritet i suverenitet Srbije, ali ni suverenitet albanske etnicke zajednice u pogledu licnog i nacionalnog dostojanstva, i drustvenog, ekonomskog i kulturnog prosperiteta. Tu meru nije lako naci, niti je realizovati. Ali ako je to jedini put da se izadje iz istorijskog corsokaka i da se odavde udalje velike sile koje uvek donose nesrecu, onda je vredno uloziti napor i uciniti i vise nego sto se moze. Kada bi oba naroda pokazala takvu zrelost, onda bi medjunarodni faktor ustuknuo i premestio se na drugo mesto. Kosovu i Metohiji ne treba Bondstil, vec Trepca koja radi.

Za takav razgovor nikad nije rano, a zamajavanje oko standarda i statusa treba premestiti sa ovih prostora. Ovde se radi o nama, o nasoj kozi, o zivotu nase, a ne Stajnerove dece. Politika sukoba koja se ovde i dalje provocira jeste na stetu svih nas. Onaj ko gura Albance sa Kosmeta prema nezavisnosti, a Srbe na sukob, izaziva nesrecu i za jedne i za druge. Radi se o tome da, preuzimanjem odgovornosti za sopstvenu sudbinu, izbegnemo konkretnu brutalnost usrecitelja. Svako etnicko ciscenje je samo prethodnica sledeceg. Prekid zacaranog kruga nesrece nije samo plemenit zadatak, vec je i korisna aktivnost. Na putu izmedju Beograda i Pristine treba da se dogodi ocovecenje i oslobodjenje. Ili, kako je to rekao apostol Pavle o ljudskoj slobodi: "Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima". A 2,5 milijardi dolara bi moglo da

se korisnije upotrebi za poboljšanje zdravstvenog sistema u Americi.
**Slobodan Lalovic, autor je pravnik iz Beograda i clan rukovodstva
Socijaldemokratske partije**

SRBIJA DO ALJASKE

Americki funkcioner Dejvid Filips ponudio je u Grcko-americkoj trgovinskoj komori da Beograd sa 2,5 milijardi americkih dolara pazari nezavisnost Kosova. U Privrednoj komori Srbije i Crne Gore se u isto vreme culo da ce ono u sto ce se pretvoriti Solanino cedo izvozom malina, sumskih plodova, povrca, semenki i sadnog materijala toliko zaraditi za 2.500 godina. Toliko vredi najskuplja srpska rec.

Bil Klinton je uoci NATO bombardovanja Jugoslavije 2,5 milijardi dolara namenio 1999. jednogodisnjoj borbi protiv terorizma sa untrasnjim sagorevanjem. Ni kosovski Albanci ni Srbi to nisu uzeli u obzir. Prvi, okupljeni oko Redzepa Boje, pristinskog muftije, odlucili su da podignu spomenik u Pristini britanskom premijeru Toniju Bleru, "najvecem borcu protiv terorizma". Spomenik u centru Pristine treba da bude visok 25 metara, velepniji od Skenderbegovog. Cetiri dana kasnije srpski intelektualci odlucili su da u Kosovskoj Kamenici uzdignu do spomenika Dzordza Busa visokog 35 metara, "najveceg borca protiv terorizma". Visinska tacka je opet Skenderbeg. Monumente ce finansirati citava albanska i srpska dijaspora, osim one u Iraku.

Carska Rusija je naucnom ekspedicijom otkrila, a kaznenom pokorila Aljasku. Posle 83 godine, kad je videla da tamo nema nista sem ribe koja bezi iz konzerve i krzna koje se spasava od bundi, prodala je Aljasku 1867. za pola centa po kvadratnom kilometru. Ruzno pace je primljeno pod rednim brojem 49. medju ostale americke drzave 91 godinu nakon sto je postalo americko vlasnistvo. Unmikov pasos gradjana Kosova do februara 2002. priznalo je 28 drzava u svetu. Aljaska je bogata ugljem i rudama, kao Kosovo Trepcama. Nafta je na Aljasci otkrivena tek 1968. godine. Dana 10. februara 2003. godine, tri dana posle americke trgovacke ponude, u selu Gornje Kusce kod Gnjilana zavlada je naftna groznica. U desetak bunara srpskih domacina pronadjena su izvorista nafte.

SAD bi da kupe Kosovo za 23.000 dolara po kilometru kvadratnom. To je damping cena. "Damping" su izmislili upravo Amerikanci. SPC je kupila cetinjski "Bondstil" Vojske Jugoslavije za 50.000 dolara po kvadratnom kilometru da bi razbaskarila srpsku mitropoliju po Crnoj Gori. U "Bondstil" pod Lovcenom ulagali su redom: bezboznici, dezerteri, bjelasi, badnjaci popa Dedajica. Cetinje, drevna crnogorska prestonica, je skuplja srpska rec od kosovskih vekovnih ognjista. Predajom sa kolena na koleno, jer tada nije bilo skrivenih kamera roza boje, saznalo se da je ruski ambasador podmicivao kongresmene da kupe Aljasku. Rusija je znala da ce izgubiti Aljasku, jer je bila zauzeta Krimskim ratom. Ovaj je rat pak poceo svadjom ruskih pravoslavnih i francuskih popova katolicke vere oko toga ko ce stitati sveta hebrejska mesta u Jerusalimu i Nazaretu, jevrejske Gracanice i Pecke patrijarsije na koja su obe strane polagale tudje pravo. Rat je pobedjen mirom u Parizu - 45 kilometara vazdusne linije i vek i po pre Rambujea. U Rambujeu je Milan Milutinovic otpoceo 1999. rat za predaju Kosova.

RACUN

Upuceni u dogadjaje na Kosovu i Metohiji kazu da je ponudu za kupovinu nezavisnosti dao jos pocetkom devedesetih Skeljzem Malici. Cak je i cena slicna onoj koju je dao Dzon Filips. To znaci, kada se preračuna po glavi odraslog stanovnika Srbije, da bi svaki trebalo da dobije po 300 eura i malo vise.

Zna se da je Juda Iskariotski prodao Isusa Hrista, Gospoda naseg, za 30 srebrnjaka. Srbima sada nude cak 300 eura za zemlju koja je podnozje prestola Njegovog. Tom trgovinom nestalo bi napetosti, svet bi mogao da odahne, dali bismo svoj doprinos civilizaciji. Nude nam, dakle, da speremo ljagu sa imena, da nismo vise prokazani kao narod zlocinaca, da nismo vise genocidni narod. Sada nam nude da postanemo narod Juda.

B.S.

DJINDJICEV ZAOKRET - BITKA ZA KOSOVO

Pisu: Jan Briza i Zoran Culafic (IWPR)

ZORAN Djindjic se pocetkom meseca pismom obratio komandantu NATO-a za jugoistocnu Evropu, admiralu Gregoriju Dzonsonu, i zatražio dozvolu da se srpske policijske i vojne jedinice vrata u pokrajinu. Ubrzo je usledilo slicno pismo upuceno Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija. Tokom proslonedeljne posete Havijera Solane Beogradu u svojstvu koordinatora EU za spoljnu politiku, Djindjic ga je obavestio da zeli da medjunarodna zajednica do juna pokrene pregovore o konacnom statusu Kosova.

To je samo poslednja u nizu inicijativa kojima je Djindjic, na veliko iznenadjenje domacih i stranih posmatraca, pitanje Kosova ponovo stavio na dnevni red.

Ovi potezi se tumace kao reakcija na ucestale zahteve etnickih Albanaca da Kosovo dobije nezavisnost. U isto vreme, takva kampanja salje patriotske signale pred neizbezne prevremene izbore u Srbiji.

Status Kosova ostao je neresen posle povlacenja jugoslovenskih snaga iz pokrajine u junu 1999.godine. Od tada, prema Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, Kosovo je formalno ostalo deo Jugoslavije.

U praksi, to je medjunarodni protektorat pod upravom Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu, UNMIK. Albanska vecina u pokrajini insistira na nezavisnosti, dok srpska manjina zahteva reintegraciju sa Srbijom.

Djindjicevo insistiranje na zastiti srpskih interesa oznacava pocetak kontraofanzive protiv rastuceg pritiska kosovskih Albanaca i njihovih simpatizera.

U maju 2002.godine, albanska vecina u kosovskom parlamentu usvojila je rezoluciju kojom se zahteva nezavisnost. Medjunarodna administracija ponistila je ovaj dokument, uz obrazlozenje da se njime krse odredbe Rezolucije 1244.

Ali, ponistavanje kosovske rezolucije je samo delimicno umirilo vlasti u Beogradu, jer se za nezavisnost ne zalazu samo lokalni Albanci, nego i neke poznate medjunarodne organizacije.

Medjunarodna krizna grupa, ICG, objavila je u martu 2002.godine dokument pod naslovom "Smernice za buducnost Kosova", u kojem se za ovaj region predlaze "uslovna nezavisnost", ako budu ispunjeni odredjeni uslovi.

Nacrt predloga koji je zasnovan na ovom izvestaju dostavljen je Kongresu SAD u junu iste godine, sa zahtevom da Vasington podrzi suvereni entitet

Nova srpska mreza

Predlog je ponovo podnet u januaru. Posle toga su kongresmeni Tom Lantos i Henri Hajd pred predstavnicki dom izneli jos jednu rezoluciju o Kosovu, a nova lokalna inicijativa bice predstavljena u parlamentu u Pristini 13.februara.

Izgleda da je Djindjic preuzeo od Nebojse Covica, potpredsednika srpske vlade i sefa vladinog Koordinacionog centra za ovaj region, politicku inicijativu na Kosovu.

Nova politika je po prvi put izneta u javnost krajem decembra, kada je Djindjic za nemacki magazin "Der Spigel" izjavio da, ako Albanci organizuju referendum o nezavisnosti Kosova, onda i Srbi u Bosni mogu uciniti isto, i da u tom slucaju mirovni sporazum iz Dejtona mora biti revidiran.

Sredinom januara ove godine, Djindjic je ponovo pokrenuo ovu temu, upozoravajući da se pokrajina "pred nasim ocima pretvara u drzavu", uz zakljucak da se o tome vise ne moze cutati. "Sada je trenutak da se zapocnu pregovori o statusu Kosova i Metohije", izjavio je. "Bolje je reagovati sada, nego kada bude prekasno."

U medjuvremenu, predstavnici Srba sa severa Kosova osnovali su 20. januara novo lokalno administrativno udruzenje, Asocijaciju srpskih opstina, u cilju jacanja veza sa Srbijom. Oliver Ivanovic, clan predsednistva kosovskog parlamenta, izjavio je da je ovo udruzenje reakcija na strahovanja da se Kosovo ubrzano priblizava nezavisnosti.

Udruzenje je objavilo da ce ukoliko se to dogodi organizovati sopstveni referendum u srpskim oblastima, zahtevati izdvajanje oblasti na severu Kosova u kojima zive Srbi i traziti njihovo prisajedinjenje Srbiji.

Djindjiceva podrška takvoj strategiji naglasena je 28.januara kada se sastao sa predstavnicima Srba sa Kosova da bi usaglasili zajednicki plan delovanja. Ovom sastanku prisustvovali su clanovi Srpskog nacionalnog saveta za severno i centralno Kosovo i koalicije "Povratak". Zakljucke sa ovog sastanka dan kasnije podrzao je i novoosnovani Pokret za Kosovo i Metohiju koji vodi Momcilo Trajkovic.

Mada detalji usvojene strategije nisu izneti u javnost, govori se da postoje planovi da se izgradi nova mreza lokalnih saveta u oblastima koje naseljavaju Srbi.

Ivanovic je za INjPR izjavio da bi ova mreza ohrabrila raseljene Srbe da se vrate u svoje domove, kao i da bi pripremila teren za zahtev severnog Kosova da mu se odobri poseban status, slican onom koji ima Republika Srpska u Bosni, u slucaju da Albanci budu uspesni u naporima da dobiju nezavisnost.

Na Kostunicinom terenu

Dr Dusan Janjic iz beogradskog Foruma za etnicke odnose kaze da se mogucnost podele sve cesce razmatra kao resenje za problem Kosova.

"Ukoliko dodje do odvajanja Kosova od Srbije, onda Leposavic ima sva zakonska. Kod kuće ce sakupiti patriotske poene. I mada se njegovi zahtevi u inostranstvu ne shvataju preterano ozbiljno, oni bi mogli ubrzati otpocinjanje dijaloga izmedju Pristine i Beograda, bar o ekonomskim i drugim prakticnim pitanjima. Djindjic je jos jednom pokazao snazan instinkt za opstajanje u politickoj areni.

Organizatori zlocina

BIVSI PREDVODNICI OVK U DRENICKOM KRAJU LIKVIDIRALI I KIDNAPOVALI I SRBE I ALBANCE

Kosovska Mitrovica, 18. februara

Bivsi predvodnici teroristicke OVK u drenickom kraju, a kasnije sirom Kosova i Metohije, Hajradin Baljaj, cije je konspirativno ime bilo komandant Salja, Isak Musliju, zvani komandant Cerciz i Agim Murtezi, zvani komandant Murizi, koji su po nalogu Haskog tribunala uhapseni od strane pripadnika Kfora i UNMIK policije, bili su poznati ovdasnjom javnosti kao ljudi od poverenja Kosovskog zastitnog korpusa i Selima Selimija, zamenika komandanta KZK, zatim Agima Cekua, Fatmira Ljimanija i Samija Ljustakua.

U prolece 1998. godine, posto je Sami Ljustaku, iz Donjeg Prekaza kraj Srbice, posle smrti svog komandanta Adema Jasarija preuzeo celnu ulogu u OVK, komandanti Salja, Cerciz i Murizi su se utrkivali u izvrsavanju zadataka koje bi dobili od svog komandanta Ljustakua. Likvidirali su i kidnapovali Srbe i Albance koji nisu podrzavali terorizam.

Komandant Salja, odnosno Harabin Baljaj je na imanju svojih roditelja u Gornjoj Koretnici kod Glogovca u privatnom zatvoru - logoru drzao Srbe i Albance koji su kidnapovani na putu Pristina - Pec. Taj logor je od 7. maja 1998. godine postojao do pocetka bombardovanja nase zemlje 1999. godine.

Cesto izmestanje logora

U delu stampe koja je izlazila na albanskom jeziku u Pristini krajem 1997. i tokom 1998. godine oni su stekli brzo veliku popularnost, narocito posle oruzanog napada na porodicnu kucu Ramadana

Baljaja u selu Iglarevo. Po nalogu Fatmira Ljimanija, sadasnjeg bliskog saradnika Hasima Tacija, Ramadan Baljaj, radnik "Srbijasuma", kao protivnik OVK trebalo je da bude, za pouku ostalim Albancima, likvidiran. Njegov sinovac Hajradin Baljaj sa grupom, u kojoj su bili Murtezi i Musliju, maja 1998. izvrsili su oruzani napad na Ramadanovu kucu. Ramadan Baljaj sa sinovima na napad je odgovorio oruzanom vatrom i tom prilikom ubijena su dva napadaca, a Ramadan je zadobio tezu povredu glave. Lekari pristinskog KBC uspeli su da mu spasu levo oko. Ramadan Baljaj je tada izjavio kako su ga oruzano napali surak, zenin brat i rodjak Hajradin Baljaj.

Dva meseca kasnije, posle drugog oruzanog napada, Ramadan sa delom porodice privremeno se seli u negotinski kraj, gde i sada zivi. U medjuvremenu, za vise od 30 Albanaca se gubi svaki trag. Nestajali su postari i sumari - lugari koji nisu postupili po nalogu Samija Ljustakua i Fatmira Ljimanija da prestanu da nose uniforme sa oznakama "Srbijasume" i "PTT Srbija". Izuzetak je samo radnik "PTT Srbija" Raim Hoti, ciji je nestanak odgonetnut kada mu je pronađeno obezglavljeno telo, kao i njegov kolega Nenad Jarebic, koga su mrtvog pronašli kraj puta Lapusnik - Srbica, avgusta 1999. godine.

Ova trojka je, po nalogu Selima Selimija, logor iz Gornje Koretnice cesto izmestala. U selu Izbica, u njihovom logoru, nestaje sedmocлана porodica Smigic, iz Leocine u ataru opštine Srbica. U leto 1998. godine oni su formirali nove logore u Likovcu, Likosanu, Komoranu, Poljancu - za albanske i srpske civile, kao i pripadnike policije i Vojske Jugoslavije. Od 17. do 21. juna 1998. godine Fatmir Ljmani je drzao u blokadi varosicu Orahovac. Tada je poginulo vise srpskih civila. Zatim su nastavili kidnapovanja 52 Srbina iz Orahovca i susednih sela, medju kojima je 17 muskaraca iz familije Kostic iz Donjeg Ratimlja. O sudbini ovih ljudi jos uvek se nista ne zna.

Streljani u Klecki

U susednom selu Zociste iz istoimenog manastira odveli su igumana Jovana, jeromonaha Mirona, cetiri iskusenika i dva civila (roditelje jednog od kaludjera rodom iz Nisa). Neke od kidnapovanih su odveli u selo Klecka, gde su ih streljali, a posle toga spalili u jednoj krecani. Prema misljenju patologa koji su radili na identifikaciji spaljenih kostura u ovom svojevrsnom krematorijumu, a na osnovu nagorelih kostiju, pretpostavlja se da je spaljena i Dostana Smigic (42), maticar iz Leocana. Buduci da je od malena imala deformaciju kicme, Dostana je od detinjstva bila povijena. Tako deformisan kicmeni stub pronađen je nagoreo u peci krecane u Klecki, sto odgovara njenom opisu i starosnom dobu.

Za mnoga zlodela nad civilnim stanovnistvom Sami Ljustaku poznat je policijskim organima i po teroristickim aktivnostima jos od 1993. godine, narocito posle muckog ubijanja civila na pruznom prelazu u Glogovcu 1992. godine, kada je stradalo sedam policajaca.

U Okruznom sudu u Pristini, 17. jula 1997. godine Ljustaku je u odsustvu osudjen na 20 godina zatvora. Takodje na 20 godina zatvora osudjen je i Fatmir Ljmani. Medjutim, to ovu dvojicu nije sprecilo da nastave sa zverstvima i da po osnivanju Kosovskog zastitnog korpusa budu imenovani u generale KZK, a ovaj potonji kao clan Tacijeve Demokratske partije Kosova postane i poslanik u kosovskom parlamentu.

Biljana Radomirovic, Milan Laketic
